

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/22/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319010078
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Liptáková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5319010078.7

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Liptákovvej a sudcov JUDr. Vladimíra Kuráka a JUDr. Adriany Gallovej, na verejnom zasadnutí konanom 20. septembra 2022 prejednal odvolanie obžalovaného Q. O., nar. XX.X.XXXX, proti rozsudku Okresného súdu Čadca, sp.zn. 2T/24/2019 z 26.10.2021 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného Q. O. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Čadca, sp.zn. 2T/24/2019 z 26.10.2021 bol obžalovaný Q. O. uznaný za vinného, že:

dňa 19.10.2017 v čase okolo 16.15 h v C. časť F. J., okres Čadca, na voľne prístupnej parcele CKN 8921, po predchádzajúcom spore o hranice parcely, sotil rukou do prednej časti tela proti stojaceho Y. Q., nar. XX.X.XXXX, Y. Q. následkom tohto sotenia spadol zo stoja smerom dozadu na chrbát a hlavu a hlavou sa udril o zem, pričom utrpel zranenia: zakrvácanie do podlebnicového priestoru nad ľavou pologuľou mozgu - akútny subdurálny hematóm a pomliaždenie záhlavnej oblasti hlavy bez porušenia integrity kože a viditeľného poranenia na koži, na následky ktorých zranení dňa XX.XX.XXXX zomrel,

čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák.

Za to bol podľa § 149 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 2 roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobnú dobu v trvaní 3 roky. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obžalovanému uložil povinnosť nahradiť škodu poškodenej Y. Q. vo výške 10 497,25 eur. Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. poškodenú Y. Q. so zvyškom jej nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 26.10.2021 vyplýva, že po vyhlásení rozsudku, po vysvetlení významu rozhodnutia súdu a poučení o opravnom prostriedku obžalovaný uviedol, že podáva odvolanie proti výroku o vine, výroku o treste a výroku o náhrade škody. Prokurátor a splnomocnenec uviedli, že sa vzdávajú práva na podanie odvolania.

Dňa 29.12.2021 súdu prvého stupňa bolo doručené odôvodnenie odvolania obžalovaného prostredníctvom obhajkyne, v ktorom sú uvedené nasledovné argumenty:

„Predmetný rozsudok pokladá obžalovaný za nezákonný v celom rozsahu a za nepreskúmateľný. Nezákonnosť rozhodnutia obžalovaný vidí vtom, že súd neprávne prehodnotil dôkazy vykonané v rámci celého vykonaného dokazovania a tým dospel k nezákonnému rozhodnutiu.

Súd hodnotil v konaní dve skupiny dôkazov, a to výpoveď obžalovaného, ktorý spáchanie skutku popiera a výpoveď svedkyne poškodenej Y. Q. a svedkyne W. Q., ktoré obžalovaného zo spáchania skutku usvedčujú. Súd tieto dôkazy

z hľadiska ich zákonnosti, závažnosti, pravdivosti a vierohodnosti, hodnotil a to každý z dôkazov jednotlivo, ale zároveň i v súhrne, či je logická a či svedok sa neodchyľuje od svojej prvej výpovede. Pravdivosť tvrdení svedka posudzoval aj z hľadiska jeho osoby a zistenia, či má motív uvádzať nepravdu. Ďalej súd posúdil osoby svedkyne Y. Q. a W. Q. ako osoby blízke poškodenému, súd však nezistil že by mali motív krivo svedčiť. Vierohodnosť výpovedí neboli v priebehu konania spochybnené obžalovaným, svedkyne zotrvali si na svojich výpovediach a preto súd ich výpovede prehodnotil v rámci dôkazov a preto na vyslovil právny názor a rozhodol o vine obžalovaného.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia obžalovaný vidí v tom, že nie je zrejmé akú normu súd aplikoval, keď dospel k právnemu názoru citujem: „nezistil že by mali motív krivo svedčiť“..., a preto vyslovil právny názor a rozhodol o vine obžalovaného“.

Svedkyňa Y. Q. vypovedala na hlavnom pojednávaní dňa 26.06.2019, sama uviedla, že nebola svedkom pádu poškodeného neb. Y. Q. a uviedla, že žiadny fyzický kontakt nevidela medzi jej manželom a obžalovaným, a ani nevidela ako spadol, videla ho len ležať na zemi. Pokiaľ poškodená uviedla, že jej poškodený uviedol asi 3x, citujem: „že ja si to s tou k.... vybavím, čo ma má on štúrať na mojom pozemku,“, nepreukazuje skutočnosť, že obžalovaný v skutočnosti „sotil“ do poškodeného, na strane druhej obžalovaný nemá právny prostriedok na preukázanie svojej nevinu napr. konfrontáciou, rekogníciou, nakoľko poškodený zomrel.

Svedkyňa W. Q. vypovedala na hlavnom pojednávaní, že v čase skutku bola v práci, a z tohto dôvodu jej výpoveď je založená len na sprostredkovaných informáciách od svojho neb. otca - poškodeného ako aj od svojej matky - poškodenej Y. Q..

Na hlavnom pojednávaní dňa 26.06.2019 vypovedali viacerí svedkovia. U. Q. uviedol že príčinu pádu nevidel, ani samotný pád, len videl ako Q. zo zeme vstával sám. Neskôr videl ako poškodený ešte spadol druhýkrát. Podľa neho bol vždy obžalovaný od poškodeného dosť ďaleko, viac ako jeden meter aj viac. Navyše uviedol, že Y. Q. už bol slabší, posledných 5 rokov už vládol menej a menej a v čase skutku posedával, a padal na zem.

O. Q. na hlavnom pojednávaní uviedol, že videl vstávať zo zeme Y. Q., jeho žena tam ešte nebola a O. bol od neho asi tri kroky alebo aj viac ako tri kroky. Nebol tesne pri ňom. Nevidel akým spôsobom sa Y. Q. dostal na zem, videl ho iba vstávať. Ďalej uviedol, že nevidel, že by O. sotil Q. na zem.

Svedok Q. O., ktorý taktiež vypovedal na hlavnom pojednávaní uviedol, že nevie uviesť aký incident sa stal, ale že mu O. hovoril, že pán Q. spadol sám na zem a tiež uviedol, že ho pani Q. obvinila že sotil jej manžela. Z výpovede Q. O. ako geodeta, ktorý vymeriaval pozemok obžalovanému, vyplýva že medzi ním ako svedkom a poškodenou Y. Q. došlo k slovnej potýčke, nakoľko poškodení majú časť pozemku obžalovaného oplotený. Poškodená Y. Q. sa vyjadрила svedkovi (geodetovi) že zle meral, že už domeral, že ho dá na inšpekciu.

Priami svedkovia, ktorí v inkriminovaný deň boli na tvare miesta vypovedali - geodet Q. O., O. Q. a U. Q., nevideli pád poškodeného Y. Q. nevideli, teda ako spadol, iba to že spadol a tiež nevideli, že by ho mal obžalovaný sotiť. Navyše O. Q. a U. Q., uviedli, že obžalovaný bol vo vzdialenosti viac ako 1 meter, tzn. že nemohol obžalovaný do poškodeného Y. Q. sotiť. Navyše podľa výpovede svedka U. Q., neb. poškodený spadol na zem aj druhýkrát.

Vo veci bolo vykonané i znalecké dokazovanie dvoma znalcami. Ďalej bol vypočutý aj znalec MUDr. Ivan, ktorý pri svojom výsluchu uviedol že zranenie mohlo vzniknúť tak, ako uvádzal obžalovaný O., resp. Y. Q.. Ich záver bol taký, že len v rozsahu a charakteru zistených poranení hlavy nie je možné z medicínskeho a znaleckého hľadiska uviesť či pád, pri ktorom vznikli predmetné poranenia hlavy, bol alebo nebol zavinený inou osobou. Zo znaleckého hľadiska nebolo možné jednoznačne potvrdiť ani vylúčiť prípadne zavinenie inou osobou. Znalec ďalej konštatoval, že išlo o chronického pacienta, trpiaceho mnohými ochoreniami a chorobnými postihnutiami dôležitých orgánov. Teda akýkoľvek pád môže spôsobiť vnútroľbečné poranenie. Taktiež znalci v znaleckom posudku pripustili ako mechanizmus vzniku zranenia poškodeného pád, pričom žiaden svedok nevidel pád poškodeného, teda či spadol sám, alebo či bol obžalovaným sotený. Obžalovaný popiera, že by akýmkoľvek spôsobom sa dotkol poškodeného. Nepreskúmateľnosť obžalovaný ďalej vidí aj v tom, že súd na jednej strane uvádza, že nevidí motív poškodených krivo svedčiť, avšak na strane druhej poškodená Y. Q. spochybňuje profesiu geodeta, ktorý vytyčoval v teréne skutočnú hranicu, ktorú však poškodená nechcela si pripustiť, keďže majú oplotenú časť pozemku vo vlastníctve obžalovaného. Ďalej obžalovaný sa domnieva, že pokiaľ si poškodená nárokuje nemajetkovú škodu vo výške 15.000,- Eur, že celá udalosť jej urobila zle na zdraví, má

zdravotné problémy, chodí po rôznych vyšetreniach, ktoré však ničím nepreukázala. Dcéra z toho dostala šok a vypadávali jej celé chumáče vlasov, čo tiež v konaní nepreukázala žiadnym potvrdením lekára ani lekárskou správou. Toho času dostáva vdovský dôchodok 120-130,- Eur, a predtým mala cca 450,- Eur. Obžalovaný má za to a domnieva sa, že poškodená chce „vysúdiť“ od neho peniaze, a z tohto dôvodu ho „krivo obviňuje“. Obžalovaný v priebehu konania uvádzal, že výpovede svedkýň Y. Q. a W. Q. sú nevierohodné nakoľko ide o osoby blízke poškodenému a navyše neboli priamymi svedkami skutku, ktorý sa mu kladie za vinu.

Súd priznal poškodenej Y. Q. škodu vo výške 10.497,25 Eur, ktorú obžalovaný rozporuje, nakoľko nie je zrejme ako súd dospel k výške škody. Súd uvádza, že znížil nemajetkovú ujmu z 15.000,- eur na sumu 10.000,- Eur, nakoľko niet pochyb o tom, že ku konflikte medzi obžalovaným a neb. poškodeným došlo kvôli majetkovému sporu, ktorý tu však predtým nebol, až po vytýčení skutočnej hranice pozemku v inkriminovaný deň,

vo vlastníctve obžalovaného.

Poškodená Y. Q. ako aj W. Q. ako svedkyne neboli priamymi a očitými svedkami - priamo pri skutku neboli, ktorý sa kladie obžalovanému za vinu. Obe poškodené vypovedali len „sprostredkované skutočnosti“ to čo im teda mal nebohy Y. Q. povedať, to čo sa v inkriminovaný deň stalo, pričom nie je zrejme ako a akým spôsobom im to povedal. Treba uviesť, že obe poškodené boli samé s poškodeným Y. Q., ktorý však po príchode RZP už nekomunikoval, teda až do dňa jeho úmrtia. Obe svedkyne nepriamo potvrdili, že obžalovaný mal do poškodeného Y. Q. sotiť rukou do prednej časti tela stojaceho Y. Q., toto im mal povedať priamo poškodený, avšak vypovedali to, čo im mal neb. Y. Q. povedať.

Súd sa priklonil k nepriamym výpovediam poškodenej Y. Q. ako aj W. Q. pričom ide o manželku a dcéru poškodeného, nakoľko súd nezistil prečo by tieto mali krivo svedčiť, a aký motív by mohli mať, hoci poškodený v dôsledku nepriaznivého zdravotného stavu nebol vypočutý pred orgánmi činnými v trestnom konaní, ani pred súdom, jeho verziu uviedol len svojej žene a dcére a tieto následne reprodukovali to čo im poškodený povedal. Pošk. Y. Q. im povedal, že mal obžalovaný do neho „štúriť“, avšak nie je zrejme čo pod týmto pojmom myslel. Vina obžalovaného musí byť bez pochybnosti preukázaná, tak aby nevzbudzovala žiadne pochybnosti. Obžalovaný má zato, že výpovede poškodených Y. Q. ako aj W. Q. nemôžu slúžiť bez podporných ďalších dôkazov na preukázanie jeho viny ako obžalovaného.

S poukazom na vyššie uvedené je nepreskúmateľné ako súd dospel k záveru, že nezistil prečo by tieto mali krivo svedčiť. Čo viedlo súd k takémuto konštatovaniu. Obžalovaný popiera spáchanie skutku, ale ho usvedčujú svedkovia Y. Q. ako aj W. Q., ktorí ani neboli na „tvare miesta“, ale je usvedčenými nepriamymi dôkazmi, ktoré však nepreukazujú s určitosťou bez pochybnosti vinu obžalovaného.

Sama poškodená Y. Q. uviedla, že nebola svedkom pádu svojho manžela, videl ho už len ležať na zemi. Čo sa týka svedkyne W. Q. táto uviedla verziu svojej matky, avšak nebolo preukázané či v skutočnosti neb. Y. Q. ešte rozprával so svojou dcérou alebo vypovedala to čo jej matka povedala.

Je zrejme, že smrť poškodeného Y. Q. nastala v priamej príčinnej súvislosti so zisteným vnútroľbovým poranením, avšak nie je zrejme akým spôsobom predmetné poranenie vzniklo, a ktorý pád to mal na „svedomí“. Pokiaľ je uvedené v zázname o zhodnotení stavu osoby - RZP KNSP Čadca, že poškodený bol včera v poobedných hodinách, podľa slov manželky, sotný susedom a pacient celou váhou spadol na záhlavie, ide o konštatovanie/výpoveď manželky neb. Y. Q.. Nejde o výpoveď samotného poškodeného.

Nepriame dôkazy nemôžu slúžiť k preukázaniu dokazovanej skutočnosti a takýto dôkaz nemôže založiť výrok o vine obžalovaného len na takomto vzdialenom nepriamom dôkaze ako sú výpovede poškodených, pretože je to neprijateľné a nemožné. (R 38/1970).

Poukazujem na rozhodnutie Najvyššieho súdu zo dňa 9.4.1968 sp. zn. 7 Tz 11/1968, ktorý konštatoval, že je v rozpore so základnými princípmi Trestného poriadku, ak sa usudzuje na vinu obžalovaného z toho, že bol trestaný a pod. Prípustnosť, aby bolo usudzované na vinu obžalovaného pri neexistencii, či slabosti usvedčujúcich dôkazov

z osobných vlastností, či iných charakteristík obžalovaného by vo svojich dôsledkoch viedlo k porušeniu prezumpcie nevinu, čo by znamenalo vytvorenie potenciálneho zdroja nezákonných rozhodnutí.

Dokazovanie v trestnom konaní či nedostatok usvedčujúcich dôkazov nie je možné nahrádzať len formálnym konštatovaním. Obžalovaný nie je povinný vinu preukazovať, ale vina musí byť dokazovaná a to spôsobom nepovzbudzujúcim žiadne pochybnosti. V prípade existencie pochybnosti, musí súd postupovať miernejšie - in dubio pro mitio, teda rozhodnúť v prospech obvineného - zásada in dubio pro reo. Vina obvineného/obžalovaného musí byť preukázaná na základe dôkazov vykonaných v súlade s Trestným poriadkom.

V odôvodnení rozsudku Najvyššieho súdu 21 Cdo 2682/2013 zo dňa 26.6.2014 súd uviedol: skutočnosť preukazovanú len nepriamymi dôkazmi možno považovať za preukázanú vtedy, ak na základe výsledkov hodnotenia týchto dôkazov je možné bez rozumných pochybností nadobudnúť istotu (presvedčenie) o tom, že táto skutočnosť sa naozaj stala (že je pravdivá), nestačí ak prichádza do úvahy len možnosť jej pravdivosti (jej pravdepodobnosť). Nepriamym dôkazom je taký dôkaz, ktorý dokazuje skutočnosť inú, ale nie takú z ktorej je možné usudzovať, či sa stala alebo nestala skutočnosť, ktorá je predmetom dokazovania, objasňuje teda dokazovaná skutočnosť pomocou inej skutočnosti, ktorá ma k dokazovanej skutočnosti len nepriamy vzťah. Zatiaľ čo súvislosť medzi priamym dôkazom a dokazovanou skutočnosťou je zrejmá, musí byť súvislosť medzi nepriamym dôkazom a skutočnosťou, ktorá je predmetom dokazovania, ešte len zisťovaná. Miera tejto súvislosti býva u jednotlivých nepriamych dôkazov odlišná a môže sa aj ukázať, že pôvodný dojem o súvislosti nepriameho dôkazu s dokazovanou skutočnosťou bol vyvolaný len náhodilou zhodou okolností a že tento vzťah ku skutočnosti nie je. Pretože každý nepriamy dôkaz hodnotený oddelene bez súvislosti s ďalšími dôkazmi umožňuje vždy viac výkladov o svojom význame, je jeho význam určený predovšetkým jeho miestom v rade iných nepriamych dôkazov, jeho vzťahom k týmto ďalším dôkazom a jeho súladnosťou s nimi. Z toho vyplýva, že nepriamy dôkaz sám osebe spravidla nevedie - vzhľadom k svojmu sprostredkovanému vzťahu ku skutočnosti, ktorá je predmetom dokazovania - k jej preukázaniu, výsledkom jeho hodnotenia v spojení s ďalšími nepriamymi dôkazmi tvoriacimi systém, ktorého jednotlivé články sú v súlade medzi sebou aj s dokazovanou skutočnosťou.

Vykonaným dokazovaním nebolo bez pochybnosti a s určitosťou preukázaná vina obžalovaného, a teda nebolo preukázané čo sa vlastné v inkriminovaný deň stalo medzi obžalovaným Q. O. a neb. poškodeným Y. Q..

Na základe vyššie uvedených skutočností musí byť však vina obžalovaného preukázaná bez akýchkoľvek pochybností. V prípade, ak v tejto prejednávanej veci do úvahy prichádzala aj iná verzia skutkového deja, ktorá je prijateľná, súd v týchto pochybnostiach musí postupovať v prospech obžalovaného v súlade so zásadou in dubio pro reo.

Pokiaľ obžalovaný popiera spáchanie skutku, bolo by v rozpore so zákona nahradiť poškodenej náhradu škody vo výške 10.497,25 Eura. Samotná výška škody je neprímerane vysoká a v rozpore s vykonaným dokazovaním, pretože samotný neb. poškodený Y. Q. bol v čase skutku už chorľavý, taký slabší, len posedával na lavičke a pod., čo je zrejme z vykonaného dokazovania najmä výsluchom svedkov O. a U. Q., čo v konečnom dôsledku samotná poškodená aj potvrdila vo svojej výpovedi. Z tohto dôvodu neobstojí tvrdenie čo do výšky škody 10.000,- Eur (497,25 Eur predstavuje pohrebné náklady), čo súd považuje za finančné zadosťučinenie, ktoré by malo do určitej miery kompenzovať emocionálne útrapy poškodenej vyvolané smrťou manžela.

Na základe vyššie uvedených skutočností žiadam odvolací súd, napadnutý rozsudok Okresného súdu Čadca č. 2T 24/2019-320 zo dňa 26.10.2021, podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku zrušil a podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku sám vo veci rozhodol.“

Dňa 7.2.2022 súdu prvého stupňa bolo doručené vyjadrenie poškodenej, prostredníctvom splnomocnenca, k odvolaniu obžalovaného, v ktorom uviedla nasledovné:

„Predovšetkým mám zato, že skutočne došlo k naplneniu všetkých znakov prečinu usmrtenia podľa §149 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona.

Mám zato, že obžalovanému sa vina jednoznačne preukázala, a nevzbudzuje žiadne pochybnosti o jeho vine. Vykonaným dokazovaním súd hodnotil dôkazy jednotlivo i zároveň súhrne, t. j. v zmysle zákonnej právnej úpravy. Tvrdenia obžalovaného uvádzané vo vyjadrení sú založené len na pochybnostiach voči mojej osobe a osobe mojej dcéry, a teda spochybňuje dôveryhodnosť našich výpovedí. Všetky vyjadrenia, ktoré som uviedla boli pravdivé, tak ako som si pamätala. Môj manžel sa skutočne vyjadril, citujem: „ja si to stou k... vybavím, čo ma má on štúrať na mojom pozemku“ Už z tejto vety je možné si vyčítať, že skutočne došlo

k fyzickému kontaktu vo vzťahu k osobe môjho manžela. Taktiež poukazujem, že nedošlo

k žiadnym rozporom medzi mojimi tvrdeniami, moja výpoveď v žiadnom prípade účelová

a vymyslená nebola. Počas konania bolo preukázané, že môj manžel Y. Q. zomrel v príčinnej súvislosti s napadnutím zo strany obžalovaného, a preto som si aj počas konania ako poškodená uplatňovala náhradu škody.

Rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/24/2020 je povinný obžalovaný neprávoplatne nahradiť sumu a to 10 497,25 €. Z tejto sumy čiast, a to 497,25 € sú odôvodnené náklady spojené s pohrebom a zvyšok ako tzv. nemajetková ujma, pričom so zvyškom ma odkázal na civilný proces. Predmetná

udalosť mi spôsobila zdravotné ťažkosti, naozaj nie je jednoducho zabudnúť akým spôsobom som prišla o svojho milovaného manžela, je to obrovská rana v rodine. Vyjadrenie v odvolaní smerujúce na moju osobu, citujem: Obžalovaný má za to a domnieva sa, že poškodená chce „vysúdiť“ od neho peniaze, a z tohto dôvodu „krivo obviňuje“. Upozorňujem, že v žiadnom prípade ja takúto snahu nemám, je priam až zarážajúce, žeby po smrti svojho manžela, s ktorým som žila desiatky rokov by som sa chcela „obohatiť“ na jeho smrti, resp. usmrtení. Absolútne popieram takéto tvrdenie a považujem ho len ako snahu útočiť na moju osobu, nakoľko obžalovaný si je vedomý svojho skutku a týmto jeho výrokom sa snaží len spochybníť moje tvrdenia a konanie. Na základe vyššie uvedeného teda navrhujem, aby odvolací súd odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Čadca pod sp. zn. 2T/24/2019 zo dňa 26.10.2021 zamietol.“

Súdny spis neobsahuje vyjadrenie príslušného prokurátora k odvolaniu obžalovaného a k jeho odôvodneniu.

Na verejnom zasadnutí v konaní pred odvolacím súdom prokurátor navrhol podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného ako neodôvodnené zamietnuť, pretože rozhodnutie okresného súdu považuje za zákonné. Splnomocnenec poškodenej v konečnom návrhu uviedol, že súhlasí s tým, čo uviedol prokurátor v konečnom návrhu. Obhajkyňa v konečnom návrhu uviedla, že navrhuje, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie. Obžalovaný uviedol, že sa pridržiava dôvodov podaného odvolania tak, ako tieto na verejnom zasadnutí predniesla jeho obhajkyňa.

Krajský súd, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por., odvolanie spĺňa náležitosti § 311 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Na tom mieste krajský súd pripomína, že v tejto veci sa jedná v poradí už o tretie rozhodnutie krajského súdu, kde Krajský súd v Žiline uznesením pod sp.zn. 1To/50/2020 z 2.6.2020 zrušil rozsudok Okresného súdu Čadca, č.k. 2T/24/2019-214 z 3.2.2020 a vrátil vec okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol a uznesením, sp.zn. 1To/9/2021 z 27.4.2021 zrušil rozsudok Okresného súdu Čadca, č.k. 2T/24/2019-262 z 28.9.2020 a vrátil vec okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odvolací súd zistil, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu (prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák.) je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci. Skutkové zistenia prvostupňového súdu tak, ako sú vyjadrené v napadnutom rozsudku, sú správne a úplné, lebo zodpovedajú výsledkom dokazovania vykonávaného

na hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na to odvolací súd v otázke skutkových zistení odkazuje na veľmi podrobne rozvedené dôvody rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými sa v plnom rozsahu aj stotožnil. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové zistenia.

Obžalovaný Q. O. odvolanie v podstate založil na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby, použitej v konaní pred súdom prvého stupňa. S jeho námietkami, skutkovými a právnymi, sa ale súd prvého stupňa v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na odvolacom súde.

Vina obžalovanému musí byť dokázaná na základe dôkazov vykonaných v súlade s Trestným poriadkom. Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd postupoval pri hodnotení dôkazov

dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., teda hodnotil ich na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam.

Skutočnosť, že odvolateľ sa nestotožňuje so skutkovými a právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku nemôže, sama osebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa.

Súd prvého stupňa veľmi podrobne rozviedol dôkazy, ktoré usvedčujú obžalovaného zo spáchania žalovaného skutku, a jeho správne právne závery majú dostatočný skutkový základ v riadne vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní.

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

V posudzovanej veci uplatnené odvolacie námietky obžalovaného smerujú primárne do oblasti skutkových zistení. Z jeho strany ide o výhrady voči skutkovým zisteniam, spôsobu hodnotenia dôkazov vykonaných súdom nižšej inštancie a zároveň polemizuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa. V podstate sa obžalovaný takýmto spôsobom snaží presadiť vlastnú (pre neho priaznivú a od skutkových zistení súdu prvého stupňa inú) verziu skutkového stavu veci. Až následne z uvedených skutkových (procesných) výhrad vyvodzuje záver o nesprávnom právnom posúdení skutku, resp. o inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení.

Podľa názoru odvolacieho súdu odôvodnenie namietaného rozsudku vo vzťahu k žalovanému skutku predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok, lebo súd prvého stupňa v potrebnej miere vysvetlil, na základe akých právnych úvah rozhodol a jasne odôvodnil svoje skutkové zistenia a závery.

Na tomto mieste odvolací súd poukazuje na nasledovnú časť odôvodnenia písomného vyhotovenia rozsudku súdu prvého stupňa:

„Po skutkovej stránke vykonaným dokazovaním s prihliadnutím na právny názor krajského súdu, ktorým je okresný súd viazaný, bolo nepochybne preukázané, že obžalovaný Q. O. dňa 19.10.2017 v čase okolo 16:15 hod., v C., časť F., J. F., okr. Čadca, na voľne prístupnej parcele CKN 8921 po prechádzajúcom spore o hranice parcely, sotil rukou do prednej časti tela oproti stojaceho Y. Q., nar. XX.XX.XXXX. Y. Q. následkom tohto sotenia spadol zo stoja smerom dozadu na chrbát a hlavu a hlavou sa udrel o zem, pričom utrpel zranenia: zakrvácanie do podlebnicového priestoru nad ľavou pologuľou mozgu - akútny subdurálny hematóm a pomliaždenie záhlavnej oblasti hlavy bez porušenia integrity kože a viditeľného poranenia na koži, na následky ktorých zranení dňa XX.XX.XXXX zomrel. Obžalovaný spáchanie skutku počas celého konania popieral. Je však usvedčený nepriamymi dôkazmi, a to výpoveďou svedkyne poškodenej Y. Q. a výpoveďou svedkyne W. Q.. Svedkyňa poškodená Y. Q. bola prítomná v čase slovného konfliktu medzi poškodeným a obžalovaným, no moment fyzického kontaktu medzi obžalovaným a poškodeným priamo nevidela. Poškodeného videla už len ležať na zemi. Pomohla mu vstať, následne poškodený svedkyňi poškodenej asi trikrát povedal „ja si to s tou k...vybavím, čo ma má on čo štúrať na mojom pozemku“. Podľa svedkyne poškodenej štúriť znamená sotiť. O štúrení následne poškodený hovoril aj neskôr svojej dcére W. Q., kedy s odstupom niekoľkých hodín svedkyňi tvrdil, že bol obžalovaným sotený. Poškodený jej ukazoval, ako ho obžalovaný sotil a ako ho chytil za oblečenie v oblasti hrudníka. Viackrát jej popísal podrobne ako k soteniu došlo. Podľa záznamu o zhodnotení zdravotného stavu osoby zo dňa 20.10.2017 (č.l. 208) svedkyňa poškodená o sotení povedala aj privolaným záchranárom. V uvedenom zázname sa nachádza vyjadrenie „včera v poobedných hodinách ho podľa slov manželky sotil sused a pád. Celou váhou spadol na záhlavie“. V zázname o zhodnotení zdravotného stavu osoby zo dňa 20.10.2017 sa, okrem iného, v kolónke diagnóza nachádza aj vyjadrenie -„porucha reči“. Z uvedeného teda vyplýva, že svedok poškodený s privolanými záchranármi už nekomunikoval. S týmito komunikovala manželka poškodeného. Z výpovede svedkyne

poškodenej ďalej vyplýva, že s poškodeným už v nemocnici nekomunikovala, len sa pozeral. Stav bol stále horší, volala aj políciu, prišli aj oni za manželom, ale už sa s ním nerozprávali. Z vykonaného dokazovania teda vyplýva, že okrem svedkyne poškodenej Y. Q. a svedkyne W. Q., poškodený Y. Q. s nikým po predmetnom skutku nekomunikoval a nikomu sa nevyjadril, akým spôsobom došlo k predmetnému skutku. Ostatní svedkovia, a to Q. O., O. Q., U. Q., sa ku skutku nevedeli vyjadríť, resp. neboli priamym svedkom toho, ako poškodený Y. Q. spadol na zem. Znaleckým dokazovaním a výsluchom znalca bolo nepochybne preukázané, že pád poškodeného v predmetný deň bol v priamej príčinnej súvislosti s jeho smrťou. Podľa znaleckého posudku z charakteru zistených poranení hlavy nebolo možné jednoznačne určiť, či pád, pri ktorom vznikli predmetné poranenia hlavy, bol alebo nebol zavinený inou osobou. V konaní boli teda prezentované dve skupiny dôkazov, a to výpoveď obžalovaného, ktorý spáchanie skutku popiera a výpoveď svedkyne poškodenej Y. Q. a svedkyne W. Q., ktoré obžalovaného zo spáchania skutku usvedčujú. Súd tieto dôkazy hodnotil z hľadiska ich zákonnosti, závažnosti, pravdivosti a vierohodnosti, a to každý dôkaz jednotlivo, ale zároveň i v ich súhrne. Pri hodnotení výpovede svedka súd skúmal, či je logická, či sa svedok neodchyľuje od svojej prvej skoršej predchádzajúcej výpovede. Pravdivosť tvrdení svedka posudzoval aj z hľadiska jeho osoby a zistenia, či má motív uvádzať nepravdu. Nemožno opomenúť, že svedok na rozdiel od obžalovaného má zákonnú povinnosť vypovedať pravdu, a preto logicky i právne musí platiť prezumpcia pravdivosti tvrdenia svedka, a to až do okamihu, kým nie je preukázaný opak. Po uvážení všetkých týchto dôkazov a okolností prípadu, súd podľa vnútorného presvedčenia rozhodol, že vierohodná je skupina dôkazov usvedčujúca obžalovaného zo spáchania predmetného skutku, teda vierohodné sú výpovede svedkyne poškodenej Y. Q. a svedkyne W. Q.. Hoci ide o osoby blízke poškodenému, ide o manželku a o dcéru poškodeného, súd nezistil, že by mali motív krivo svedčiť. Hoci poškodený nebol z dôvodu svojho nepriaznivého zdravotného stavu vypočutý pred orgánmi činnými v trestnom konaní, ani pred súdom, jeho verziu však uviedol svojej manželke a dcére a tieto následne reprodukovali to, čo im poškodený uviedol. Vierohodnosť svedkyne poškodenej Y. Q. a svedkyne W. Q. nebola v priebehu konania ničím spochybnená. Pokiaľ ide o výpoveď obžalovaného, túto súd vyhodnotil ako nevierohodnú, účelovú v snahe vyhnúť sa trestno-právnejmu postihu. Jeho výpoveď bola vyvrátená práve výpoveďami svedkyne poškodenej Y. Q. a svedkyne W. Q., ktoré od začiatku vypovedali, že im poškodený uviedol, že bol sotný. V priebehu celého konania si na tejto skutočnosti zotrvali, svoju výpoveď nemenili. Súd teda prehodnotil dôkazy, ktoré boli doteraz v konaní pred súdom vykonané a s poukazom aj na vyslovený právny názor rozhodol o vine obžalovaného.

Po právnej stránke súd konanie obžalovaného kvalifikoval ako prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák., lebo obžalovaný inému z nedbanlivosti spôsobil smrť, a spáchal taký čin na chránenej osobe. Objektom tohto trestného činu je ľudský život. Tento trestný čin, na rozdiel od jednotlivých foriem vraždy a zabitia, už vo svojom základe je nedbanlivostným trestným činom, teda páchatel' tohto trestného činu nemal v úmysle iného usmrtiť, ani mu spôsobiť akúkoľvek ujmu na zdraví, ale napriek tomu, hoci z nedbanlivosti, inému spôsobil smrť. Páchatel'om tohto trestného činu môže byť ktokoľvek a zo subjektívnej stránky sa vyžaduje nedbanlivosť. Podľa § 142 ods. 2 Tr. zák. smrťou sa rozumie biologická smrť mozgu (cerebrálna smrť).

Za okolnosť podmieňujúcu použitie vyššej trestnej sadzby trestu odňatia slobody sa považuje v tomto prípade to, že páchatel' spáchal čin na chránenej osobe. V zmysle § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. chránenou osobou sa rozumie osoba vyššieho veku. S poukazom na § 127 ods. 3 Tr. zák. hranicou pre osobu vyššieho veku je 60 rokov fyzického veku, pričom poškodený v čase skutku mal 78 rokov.“

Argumentácia okresného súdu je výstižná, presvedčivá a dostatočne odôvodňuje spáchanie skutku obžalovaným.

Z analýzy odôvodnenia odvolania obžalovaného a jeho obhajcu vyplýva, že v podstate obžalovaný len opakuje, prípadne čiastočne modifikuje svoju obhajobu použitú v trestnom konaní. Odvolací súd však rovnako ako súd prvého stupňa po dôkladnom preštudovaní predloženého spisového materiálu dospel k právnejmu záveru, že skutok tak, ako je uvedený vo výrokovej časti napadnutého rozsudku, sa stal, napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty stíhaného trestného činu a dopustil sa ho obžalovaný. Svoje úvahy súd prvého stupňa teda správne založil predovšetkým na vyššie uvedené usvedčujúcich dôkazoch, ktoré boli potvrdené a podporené ďalšími vykonanými dôkazmi. Všetky vykonané dôkazy a okolnosti z nich vyplývajúce vo svojom súhrne (na ktoré poukázal prvostupňový súd) odôvodňujú záver, že zavinenie obžalovaného na spáchaní skutku je bez akýchkoľvek dôvodných pochybností preukázané a vyvracajú obranu obžalovaného produkovanú v priebehu celého trestného konania.

Na preukázanie viny obžalovaného musí súhrn priamych a nepriamych dôkazov tvoriť logickú, ničím nenarušenú a uzatvorenú sústavu navzájom sa doplňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti žalovaného skutku a usvedčuje z jeho spáchania obžalovaného, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru.

V predmetnej mase dôkazov, ktoré usvedčujú obžalovaného zo žalovaného skutku, neboli zistené také nedostatky, ktoré by spochybňovali ich hodnovernosť do takej miery, aby umožňovali aplikáciu procesného pravidla in dubio pro reo (ktoré vychádza z ústavnej zásady prezumpcie neviny) a oslobodiť obžalovaného spod obžaloby preto, že by nebolo dokázané, že obžalovaný sa dopustil skutku popísaného vo výrokovej časti napadnutého rozsudku.

Ak súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., t.j. že ich hodnotil na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu vadu v zmysle uvedeného ustanovenia (R 53/1992). V prejednávanej veci odvolací súd ani sám na základe svojho presvedčenia nehodnotil tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom, ako tieto dôkazy hodnotil súd prvého stupňa. Odvolateľ primárne namieta v odvolaní hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa a predkladá odvolaciemu súdu vlastné hodnotenie dôkazov a vlastné predstavy záverov, ktoré mali vyplynúť z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa si ale odvolací súd v plnom rozsahu osvojil a v podrobnostiach naň poukazuje.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamena ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

Na margo odvolacích námietok obžalovaného krajský súd zdôrazňuje, že súd hodnotí dôkazy z hľadiska ich zákonnosti, závažnosti, pravdivosti a vierohodnosti, a to každý dôkaz jednotlivo, ale zároveň i v ich súhrne. Pri hodnotení výpovede svedka súd skúma, či je logická, či sa svedok neodchýľuje od svojej prvej skoršej predchádzajúcej výpovede, pričom v prípade odchýlok musí zisťovať, prečo k nim vo výpovedi svedka dochádza. Pri hodnotení dôkazu vychádza z celej výpovede svedka, z rozsahu a závažnosti prípadných rozdielov v jeho výpovediach a z vysvetlenia, prečo k nim došlo. Pravdivosť tvrdení svedka treba posudzovať aj z hľadiska jeho osoby a zistenia, či má motív uvádzať nepravdu. Pritom nemožno opomenúť, že svedok na rozdiel od obžalovaného má zákonnú povinnosť vypovedať pravdu, a preto logicky i právne vždy musí platiť prezumpcia pravdivosti tvrdenia svedka, a to až do okamihu, kým nie je preukázaný opak. Je úlohou súdu, aby po uvážení všetkých týchto dôkazov a okolností prípadu postupom v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. podľa vnútorného presvedčenia rozhodol, ktorá skupina dôkazov je vierohodná a ktorá vierohodná nie je.

Znaleckým dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že pád poškodeného v predmetný deň bol v priamej príčinnej súvislosti so smrťou poškodeného. Jedinou spornou vecou v tomto prípade teda bolo to, či pád nastal cudzím zapríčinením. Zo znaleckého posudku MUDr. Jaroslava Ivana vyplývalo, že z charakteru zistených poranení hlavy nebolo možné jednoznačne určiť, či pád, pri ktorom vznikli predmetné poranenia hlavy, bol, alebo nebol zavinený inou osobou.

Svedkyňa - poškodená Y. Q. na hlavnom pojednávaní okrem iného vypovedala aj to, že bola prítomná na svojom pozemku počas incidentu, kedy mal obžalovaný soťou poškodeného, ale nebola priamym očitým svedkom fyzického kontaktu a poškodeného videla až ležať na zemi. Následne poškodený svedkyňu - poškodenej mal asi trikrát povedať, že „ja si to s tou k... vybavím, čo ma má on štúrať na mojom pozemku“. Štúriť podľa svedkyne - poškodenej znamená soťou. O štúrení mal poškodený hovoriť aj neskôr v inkriminovaný večer aj za prítomnosti dcéry W. Q..

Svedkyňa W. Q. na hlavnom pojednávaní okrem iného uviedla aj to, že s poškodeným preberali to, ako ho obžalovaný sotil a ako ho chytil za oblečenie v oblasti hrudníka. Poškodený Y. Q. mal svedkyňu viackrát podrobne popísať akt sotenia obžalovaným.

Svedkyňa - poškodená Y. Q. bola prítomná v čase slovného konfliktu medzi poškodeným a obžalovaným, ale moment fyzického kontaktu priamo nevidela.

K vierohodnosti tohto svedka treba povedať, že v prípade ak by manželka poškodeného chcela uviesť nepravdu, tak by vypovedala v zmysle, že bola očitým svedkom incidentu medzi jej zosnulým manželom a obžalovaným Q. O. a nikto, ani samotný obžalovaný, by nemohol spochybníť toto jej tvrdenie, keďže bola prítomná. Práve preto sa jej sprostredkovaná výpoveď javí vierohodne a odvolací súd nevidí žiadnu motiváciu svedkyne - poškodenej, aby vypovedala nepravdu. Ak by svedkyňa - poškodená chcela svojou výpoveďou prívodiť trestné stíhanie obžalovanému (vzhľadom k susedským sporom), tak by uviedla, že priamo videla, ako obžalovaný poškodeného sotil. Svedkyňa - poškodená však pred súdom prvého stupňa a predtým aj pred orgánmi činnými v trestnom konaní len reprodukovala to, čo jej povedal poškodený bezprostredne po incidente, a odvolací súd nemal najmenší dôvod neveriť jej tvrdeniam.

Poškodený Y. Q. teda svojej manželke bezprostredne po incidente (ale aj s odstupom viacerých hodín) tvrdil, že bol obžalovaným sotný, a následne manželka jeho slová sprostredkovala v konaní pred súdom. V celom trestnom konaní nebol okrem výpovede obžalovaného produkovaný taký dôkaz, ktorý by spochybnil výpoveď svedkyne - poškodenej a takisto vnímanie priebehu deja samotným poškodeným. Pochopiteľne, v prípade trestnej činnosti, ktorá nemá priamych očitých svedkov, proti sebe existujú vždy dve protichodné verzie skutkového deja, nakoľko je logické, že obžalovaný sa bráni obvineniam, aby sa vyhol trestnému stíhaniu. V tomto prípade však protichodná verzia poškodeného nebola prednesená pred orgánmi činnými v trestnom konaní alebo súdom, ale bola prednesená pred jeho blízkymi osobami (manželka a dcéra), kde je riziko uvádzania nepravdy podstatne znížené. Podporným dôkazom v tomto prípade bolo tiež svedectvo W. Q., ktorá bola rovnako svedkom toho, ako sa poškodený opakovane sťažoval na to, že bol sotný obžalovaným. Vierohodnosť tejto svedkyne nebola tiež ničím spochybnená. Naopak, výpoveď obžalovaného bola do značnej miery vyvrátená práve vyššie uvedenými skutočnosťami. Nespochybniteľným tiež je to, že zo záznamu o zhodnotení zdravotného stavu osoby zo dňa 20.10.2017 v kolónke „diagnóza“ vyplýva, že poškodený bol „napadnutý známou osobou“, alebo tiež „po páde na rovine pri sotení“. Zrejme je teda to, že poškodený popísal skutok aj privolaným záchranárom. Zo záznamu z ambulancie úrazovej chirurgie je možné vyčítať, že manželka poškodeného službukonajúcemu lekárovi uviedla, že poškodený bol napadnutý susedom.

Odvolací súd v ďalšom uvádza, že aj keď sa obžalovaný cíti byť nevinný zo spáchania skutku kladeného mu za vinu obžalobou, tak prečin usmrtenia podľa § 149 Trestného zákona je nedbanlivostným trestným činom. Aj keby obžalovaný v danom momente nechcel poškodenému spôsobiť smrť, tak minimálne vedel, že sa zaháňa rukou smerom

k poškodenému s vedomím, že je to osoba vyššieho veku, so slabšou koordináciou, stojaca na nestabilnom teréne, čím z nedbanlivosti spôsobil, že poškodený v konečnom dôsledku spadol a neskôr aj v príčinnej súvislosti s týmto pádom zomrel. Je irelevantné, akou intenzitou obžalovaný sotil do poškodeného, resp. akým spôsobom sa rukou po poškodenom zahnal.

Pri absencii ďalších odvolacích námietok obžalovaného proti výroku o druhu a výmere trestu, ktorý bol obžalovanému uložený súdom prvého stupňa, odvolací súd vykonal všeobecný prieskum uloženého trestu obžalovanému z hľadiska jeho zákonnosti a primeranosti. Krajský súd zistil, že súd prvého stupňa správne aplikoval ustanovenia hmotného práva rozhodujúce v okolnostiach prípadu pre uloženie trestu odňatia slobody obžalovanému Q. O.. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že tento si zadovážil dostatočný skutkový podklad k rozhodnutiu o druhu a výmere trestu, ktorý obžalovanému v konečnom dôsledku uložil.

Argumentáciu obžalovaného, smerujúcu proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o vine, odvolací súd neuznal a logicky potom nemohol považovať za dôvodné jeho odvolanie proti výroku o treste.

Treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) a je jedným z prostriedkov

na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste.

Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatel'mi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatel'a, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatel'ovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Trest súčasne vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Z hľadiska týchto úvah odvolacieho súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí vzájomne dopĺňať. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti.

Treba dodať, že záver o primeranosti trestu je daný vtedy, ak sa opiera o rozumnú väzbu medzi legitímnym cieľom a zvoleným prostriedkom jeho realizácie. Možno konštatovať, že páchatel'a môže so spravodlivosťou, a teda aj so spoločnosťou zmieriť len spravodlivý trest. Trest sa musí rovnať spôsobenému bezpráviu, z toho vyplýva, že v prípade ak bude trest, resp. odplata obsiahnutá v treste prísnejšia ako bezprávie spôsobené trestným činom, nedôjde len k negácii tohto bezprávia, ale zároveň uloženým trestom vznikne nové bezprávie - bezprávie voči neprimerane potrestanému páchatel'ovi trestného činu. Trest, ktorým štát a spoločnosť reaguje na spáchaný trestný čin ako na nespravodlivé konanie, by mal nespravodlivosť spôsobenú trestným činom napraviť, a nie ešte viac rozmožniť. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý. Spravodlivý je vždy len primeraný trest. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácie núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupovaniu súdu pri rozhodovaní o treste.

Okresný súd správne aplikoval pri úvahách týkajúcich sa ukladania trestu ustanovenie § 34 ods. 4 Tr. zák., podľa ktorého pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne aj na to, že páchatel' trestného činu získal trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatel'a alebo to nebude na ujmu náhrady škody, uloží mu s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu popri inom treste aj niektorý trest, ktorým ho postihne na majetku, pokiaľ mu takýto trest za splnenia podmienok podľa odseku 6 neuloží ako samostatný.

Súd prvého stupňa správne aplikoval všetky hmotnoprávne ustanovenia rozhodujúce pre uloženie druhu a výmery trestu, vrátane správneho zistenia absencie poľahčujúcich a príťažujúcich okolností, správnej aplikácie ustanovenia § 38 ods. 2 Tr. zák. Krajský súd uzatvára, že okresným súdom uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu a určením skúšobnej doby v trvaní 3 roky považuje za zákonný, primeraný a spravodlivý.

Reálne garantovanie a uplatnenie základného práva na súdnu ochranu aj v súdnom konaní trestnom neznamená, aby všeobecné sudy preberali skutkové a právne názory strany konania, ktoré v okolnostiach konkrétneho prípadu súvisia s uloženými druhmi a výmerami trestov.

Rovnako preskúmal nadriadený súd aj správnosť výrokov rozsudku okresného súdu o náhrade škody a rovnako zistil, že aj tieto výroky zodpovedajú stavu veci a zákonu.

Odvolací súd preskúmal správnosť konania, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku obžalovaným, a nezistil žiadne pochybenie. Nezistil ani chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali po právoplatnosti rozsudku podanie mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania na základe ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por. alebo § 371 ods. 3 Tr. por.

Na základe týchto skutočností potom krajský súd, ako súd odvolací, odvolanie obžalovaného Q. O. podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.